

LAKIALOITE 10/2011 vp

Laki työttömyysturvalain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan, että työttömyysturvalain (1290/2002) 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta muutetaan ja 6—9 § poistetaan työmarkki-

natuen tarveharkinnan poistamiseksi. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2012.

PERUSTELUT

Työmarkkinatuki on ainoa syyperusteinen vähimmäisturvaetus, johon on liitetty tarveharkinta. Tarveharkinta aiheuttaa kielteisiä kansantaloudellisia vaikutuksia, mutta se on myös ongelmallinen perusoikeuksien toteutumisen näkökulmasta, kuten perustuslakivaliokunta on todennut aikanaan asiaa käsitellessään (PeVL 46/2002 vp).

Työmarkkinatuen sidonnaisuus puolison tuloihin johtaa siihen, että työn vastaanottaminen silloin, kun molemmat puoliset ovat työmarkkinatuella, pienentää perheen muita tuloja. Tarveharkinnasta luopuminen purkaisi nykyisin siitä aiheutuvia pahoja kannustinongelmia. Tarveharkinnasta luopuminen vähentäisi niin viranomaisille (Kela ja muutoksenhakuviranomaiset) kuin etuuden hakijallekin perhesuhteiden selvittelystä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa sekä vähentäisi myös sosiaaliturvan väärinkäytöksiä.

Sosiaaliturvan uudistamista pohtinut Sata-komitea esitti yksimielisesti loppumietinnössään

(sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:62), että työmarkkinatuessa luovuttaisiin puolison tulojen nojalla tehtävästä tarveharkinnasta. Tarveharkinnasta luopuminen olisi johdonmukaista pyrittäessä yksilökohtaisiin etuuksiin, ja se mahdollistaisi työttömyysturvajärjestelmän yksinkertaistamisen niin, että työttömyysaikainen perusturvajärjestelmä muodostuisi yhdestä etuudesta, työmarkkinatuesta.

Kelan arvion mukaan tarveharkinnasta luopuminen lisäisi työmarkkinatukimenoja arviolta noin 23 milj. euroa (brutto) ja vanhempien tulojen huomioon ottamisesta luopuminen nuorten työttömien kohdalla lisäisi menoja arviolta noin 7 milj. euroa. Tarveharkinnan poistamisella ei olisi merkittävää vaikutusta asumistuki- ja toimeentulotukimenoihin, koska perheen tulotaso useimmissa tapauksissa ylittää ne rajat, jotka oikeuttaisivat asumistukeen tai toimeentulotukeen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työttömyysturvalain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työttömyysturvalain (1290/2002) 7 luvun 6—9 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1188/2009, sekä
muutetaan 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1188/2009, seuraavasti:

7 luku

3) joka on taloudellisen tuen tarpeessa.

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

1 §

Oikeus työmarkkinatukeen

Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2012.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2011

Markus Mustajärvi /vr
Jyrki Yrttiaho /vr